

STÁTNÍ ZDRAVOTNÍ ÚSTAV

Počty nových případů onemocnění covid-19 nadále rostou, zpomalení šíření epidemie závisí na zodpovědném přístupu každého občana

Tisková zpráva MZ ČR, 17.9.2020 + prezentace prof. Duška, prof. Černého a prof. Chlábka.

Šíření epidemie onemocnění covid-19 v celorepublikovém měřítku nadále pokračuje. Podle údajů Ústavu zdravotnických informací a statistiky se nyní onemocnění šíří rychleji. Dodržováním základních hygienických pravidel a preventivními opatřeními, jako jsou roušky, je možné riziko exponenciálního šíření koronaviru výrazně snížit.

Denní záchyty pozitivně diagnostikovaných pacientů s covid-19 jsou celorepublikově vysoké a v čase postupně dále narůstají. V pracovní dny převyšují celkové denní záchyty v ČR hodnotu 1000 případů. Za včerejší den přibýlo 2 139 potvrzených případů onemocnění covid-19. V současnosti se s nemocí léčí 17 619 osob. Od počátku epidemie v ČR se vyléčilo 22 931 osob a celkem onemocnělo 41 032 osob, z nichž 482 zemřelo. Doposud bylo provedeno 1 104 893 testů, z toho 17 249 za včerejší den.

Přepočítáno na 100 000 obyvatel je týdenní kumulativní přírůstek vyšší než 48, překračuje tak hranici středního rizika dle škály Evropského střediska pro prevenci a kontrolu nemocí (týdně 25-30/100tis). Vysoký počet diagnostikovaných koresponduje s velkým objemem prováděných testů a odráží šíření nemoci v populaci. Nárůst počtu pozitivně diagnostikovaných osob se týká většiny okresů ČR, nejde již o omezený počet jasně popsaných klastrů či ohnisek nákazy. Nárůst se nejvíce projevuje zejména v nejzatíženějších regionech jako je Praha a Středočeský kraj.

"Situace není dobrá, epidemie nabírá na síle. Počty případů onemocnění novým koronavirem rostou a pokud se nezačneme podle toho chovat a nepřijmeme další preventivní opatření, tak porostou dál exponenciálně. Neznamená to, že se máme bát. To určitě ne. Ale je potřeba, aby všichni věděli, že situace je vážná, bez příkrášlení, a uvědomili si, že nežijeme v normální době," uvedl ministr zdravotnictví Adam Vojtěch s tím, že situace se zhoršuje nejen v ČR, ale i v dalších státech EU.

"V tuto chvíli závisí další vývoj epidemie na zodpovědném přístupu každého z nás. Základní pravidlo 3R: ruce, roušky, rozestupy, nikdy nebylo důležitější, než je právě nyní. Kromě něj i dodržování nastavených opatření, zejména nošení roušek, musí být naší prioritou. Společně můžeme rostoucí trend epidemie zpomalit a její šíření snížit až o polovinu. Apeluji na všechny občany a firmy, aby nepořádali velké akce. Prosím také, aby si lidé nainstalovali aplikaci eRouška, která je bude varovat, pokud budou mít rizikový kontakt s nakaženým člověkem. Od zítřka si můžete stáhnout novou verzi," doplnil ministr.

Kapacita laboratoří je nyní 20 700 testů denně. Národní strategie testování počítá na podzim s 25 000 testy denně. Dále plně funguje 123 odběrových míst a další místa se připravují k aktivaci. Kapacita stacionárních odběrových míst je aktuálně přibližně 17 000 (do této kapacity nejsou zahrnuty kapacity ZZS, která provádí odběry v terénu a kapacity mobilních odběrových týmů Armády ČR). Ministerstvo zdravotnictví průběžně navyšuje kapacity trasování, kapacity odběrových míst a kapacity laboratoří.

Nejčastějšími ohnisky, resp. místy šíření nákazy je rodinné prostředí, pracoviště, společenské akce (svatby,

STÁTNÍ ZDRAVOTNÍ ÚSTAV

rodinné oslavy a setkání), sportovní akce (výskyt u sportovců - amatérských i profesionálních), školy (20 % nových případů), rizikové jsou také návraty ze zahraničí a přeshraniční pohyb obecně. **"V tuto chvíli jsou plošná opatření, jako je omezení vnitřních hromadných akcí na stání, zavedení roušek ve všech prostorech školy, včetně tříd ve školách, a omezení noční otevírací doby provozů stravovacích služeb, zcela nezbytná. Další opatření budeme zvažovat v závislosti na vývoji epidemie,"** uvedl vedoucí Epidemiologické skupiny při MZ ČR Roman Chlábek.

Roman Chlábek upozornil, že nejdůležitější cestou přenosu covid-19 jsou kapénky. Povinné nošení roušek ve všech vnitřních prostorech je dle něj klíčové. **"Používání roušek může skutečně snížit počet osob v karanténě. Kapénky ale ulpívají také na plochách a na rukou, proto je třeba dezinfikovat sebe i předměty, kterých se dotýkáme. Důležitá je dezinfekce před jídlem a pitím. Omezit bychom měli taktéž doteky v obličejí, doteky s druhými lidmi a účast na hromadných akcích. Dodržování odstupu je klíčové. Není to o strachu z epidemie, ale o zodpovědném a rozumném přístupu,"** doplnil Roman Chlábek.

Ministerstvo zdravotnictví a Ústav zdravotnických informací a statistiky denně monitorují lokální ohniska nákazy, rizikové profese, provozy či aktivity, riziko šíření na (mezi)regionální úrovni, zranitelné skupiny obyvatel, riziko těžkého průběhu nemoci, potřeby a kapacity intenzivní péče.

"Nárůsty vykazují charakteristiky exponenciálního šíření nemoci při reprodukčním čísle přibližně 1,6. Nárůsty se týkají většiny regionů ČR," uvedl Ladislav Dušek, ředitel Ústavu zdravotnických informací a statistiky. Pozitivní ale podle něj je, že nemoc nezměnila své parametry ve srovnání s předchozím obdobím. **"Nedochází k růstu rizika mezi zranitelnými skupinami obyvatel. Většina případů je bezpříznakových nebo s mírným průběhem, nemění se charakter hospitalizací,"** dodal.

"Šíření epidemie chceme zpomalit především proto, abychom rozložili zátěž v čase a uchránili zdravotnický systém před zahlcením kapacit. Zabráníme tak i ekonomicky citlivým opatřením a restrikcím," vysvětlil Ladislav Dušek s tím, že ke snížení základní reprodukce viru o polovinu by mohlo dojít právě díky velmi důslednému dodržování všech distančních a hygienických opatření. Zcela zásadní je dle něj snížení četnosti kontaktů mimo domácí prostředí.

Celkově pozitivní zprávou je, že plošně nedochází k významnému zásahu zranitelných skupin obyvatel. Podíl nově diagnostikovaných osob ve věku 65+ tvoří méně než 10 % celkových nárůstů (pro srovnání v dubnu 30 %), u kategorie 75+ je to méně než 4 %. Částečně narůstají počty hospitalizovaných a počty pacientů vyžadující péči na JIP, nejde však o plošný rizikový jev. Mortalita je velmi nízká a většina nově diagnostikovaných případů je bezpříznaková nebo jen s lehkým průběhem (75 % - 80 %). Zátěž systému lůžkové intenzivní péče je prozatím nízká. **"V současné době mají kapacity intenzivní péče dostatečné rezervy. Velmi důsledně se ale připravujeme na další vývoj, pracujeme se všemi scénáři a připravujeme systém na případnou nutnost transformace standardních lůžek na lůžka určená na péči pro pacienty s covid-19,"** potvrdil Vladimír Černý, předseda České společnosti anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny, vedoucí Klinické skupiny COVID při MZ ČR.

Aktuálně je k 17. září 2020 hospitalizováno v nemocnici celkem 413 osob, z toho na JIP 71 osob, na umělé plicní ventilaci 46 osob a na ECMO 2 osoby. V současné době je volných 993 lůžek (ARO + JIP) z celkové kapacity 3 895 lůžek (25 %) a standardních lůžek s kyslíkem je volných 7 320 z celkových 23 154 (31 %). Kapacity přístrojů mají taktéž rezervy. Umělých plicních ventilací je volných 1 070 z celkové kapacity 1 864

(57 %), přístrojů ECMO je volných 64 z celkových 72 (88 %). Vladimír Černý k možnostem kapacit lůžkové péče v nemocnicích uvedl: **"Systém lůžkové péče je kapacitně schopen absorbovat násobně vyšší počty pacientů, od určitého momentu ale za cenu omezení jiné péče, proto je potřeba, aby se šíření epidemie covid-19 co nejvíce snížilo, aby v následujících měsících nedošlo k vytlačení běžné zdravotní péče a mohli jsme se tak postarat nejen o pacienty s covid-19, ale i jiné, kteří přicházejí do nemocnic s řadou jiných obtíží. Naším cílem je tedy zpomalení nárůstu počtu nakažených a obsazování kapacit pomalým tempem."**

Podle vývoje počtu nakažených osob lze spočítat nezbytný počet lůžek. Při měsíčním nárůstu 120 000 nakažených, kdy 3 % vyžaduje přijetí do nemocnice, je třeba celkem 3600 lůžek v nemocnicích, z toho 900 lůžek intenzivní péče. **"Z průběhu onemocnění a zkušeností z uplynulých měsíců víme, že 3-4 % všech nakažených bude vyžadovat hospitalizaci, z nich cca 25 % bude v těžkém stavu a bude vyžadovat intenzivní péči. A na to se připravujeme,"** dodal Vladimír Černý.

Přílohy:

[Prezentace ÚZIS prof. Dušek](#)

[Prezentace prof. Černý - Nákaza covid-19_a_systém lůžkové péče ČR](#)

[Prezentace_prof. Chlábek - Nezbytná protiepidemická opatření](#)

Zdroj: [MZ ČR](#)